

XXXIV SZKOŁA HYDROLOGII *Współczesne zagadnienia hydrologii*

W dniach 8-12 maja 2006r. w Domu Pracy Twórczej Polskiej Akademii Nauk w Mądralinie k/ Otwocka odbyła się XXXIV Szkoła Hydrologii poświęcona "Współczesnym zagadnieniom hydrologii". Wzięli w niej udział czołowi Hydrologi polscy m.in. prof. dr hab. inż. Andrzej Byczkowski, a także przedstawiciele tej dyscypliny ze szkół wyższych, w tym: Uniwersytetów, Akademii Rolniczych, Politechnik; instytutów naukowo-badawczych: Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Polskiej Akademii Nauk, Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych, Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, a także pracownicy firm projektowych.

Licznie zebranych Uczestników powitała Pani prof. dr hab. inż. Maria Ozga-Zielińska, twórczyni Szkoły i osoba której zaangażowanie sprawia, że Szkoła odbywała się po raz XXXIV. Pani Profesor w kolejnych dniach przewodniczyła obradom.

Wśród zgromadzonych na Szkole zabrakło wieloletnich jej Uczestników, zmarłych: dr hab. Władysława Piotra Lange, prof. UG oraz prof. dr hab. inż. Henryka Słoty – uczczono ich pamięć minutą ciszy, a wspomnienie dotyczące życia i pracy Profesora Władysława Piotra Lange przedstawiła Pani dr Magdalena Borowiak z Uniwersytetu Gdańskiego.

Tematyka wykładów tegorocznej Szkoły była bardzo zróżnicowana: począwszy od światowych trendów w ograniczaniu skutków powodzi, poprzez powstawanie cyklonów tropikalnych, praktyczne zastosowanie modelu MOREMAZ-2, metody oceny zjawisk ekstremalnych, aż do zaawansowanych matematycznie zagadnień związanych z modelowaniem migracji zanieczyszczeń w gruntach oraz rozkładami prawdopodobieństwa charakterystyk niżówek maksymalnych.

Światowe trendy w ograniczaniu skutków powodzi przeanalizował Pan mgr inż. Roman Konieczny z IMGW w Krakowie. Wychodząc od podania przyczyn rosnących strat powodziowych przedstawił najnowsze trendy

światowe w ograniczaniu ich skutków w krajach Europy, Ameryki i Australii podkreślając udział społeczeństwa lokalnego w redukcji skutków powodzi. W końcowej części wykładu omówił działanie Lokalnych Systemów Ostrzeżeń Powodziowych w Polsce.

Problematyka powstawania cyklonów tropikalnych, tornad i trąb powietrznych została przedstawiona przez Panią prof. dr hab. Halinę Lorenc z IMGW w Warszawie. Na wstępie podane zostały strefy zagrożeń naturalnych na świecie, po czym przedstawiona została geneza, fazy rozwoju oraz miejsca występowania cyklonów, tornad i trąb powietrznych ze szczegółowym omówieniem największych huraganów XX wieku: Katriny i Rity. Pani Profesor zwróciła także uwagę na zagrożenia wywołane wiatrem na obszarze Polski, podając opracowaną przez siebie skalę maksymalnych prędkości wiatru w Polsce i skutki ich działania.

Pan prof. dr hab. Janusz Ostrowski z IMGW w Warszawie przedstawił podstawy teoretyczne, ocenę efektywności, walory użytkowe, a także poradnik użytkownika modelu MOREMAZ-2, jako podstawę jego wdrożenia dla potrzeb Państwowej Służby Hydrologiczno - Meteorologicznej IMGW.

Seminarium po wykładzie dr Jakubowskiego

Metody oceny zdarzeń ekstremalnych na przykładzie zjawisk hydrologicznych zostały zaprezentowane przez Panią prof. dr hab. inż. Marię Ozga-Zielińską i Pana dr inż. Bogdana Ozga - Zielińskiego z IMGW w Warszawie. Zaproponowali definicję zdarzenia ekstremalnego jako "zdarzenia, na wystąpienie którego nie jesteśmy przygotowani (zabezpieczeni) technicznie,

ekonomicznie lub psychicznie". Wśród metod naukowych pozwalających analizować te zjawiska wyróżnili: metody statystyczne, genetyczne, systemowe, zwracając uwagę na niedostateczne wykorzystanie metod systemowych.

Pan dr hab. Wiesław Szulczewski z Akademii Rolniczej we Wrocławiu przybliżył Uczestnikom Szkoły problem modelowania migracji zanieczyszczeń w nienasyconych gruntach i glebach podając podstawy modelowania, a także przykłady rozwiązań zagadnień rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w gruntach i glebach.

Wykład na temat rozkładów prawdopodobieństwa niżówek maksymalnych zaprezentował Pan dr Wojciech Jakubowski z Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Przedstawił On podejścia jednowymiarowe oraz dwuwymiarowe do opisu parametrów niżówek maksymalnych takich jak: objętość oraz czas trwania niżówki.

W ramach komunikatów zostały omówione tematy: Środowiskowe konsekwencje piętrzenia wody w dolinie Angary (dr Mariusz Rzętała, Uniwersytet Śląski); Zbiorniki w nieckach osiadania na Wyżynie Katowickiej (mgr Robert Machowski, Uniwersytet Śląski); Problemy hydrologiczne w hydrotechnice na przykładzie zbiornika "Łąka" k. Pszczyny (mgr inż. Tomasz Piechocki, RZGW Gliwice); Przyszłość agrohydrologii (prof. zw. dr hab. inż. Piotr Kowalik, Uniwersytet Gdański); Wpływ warunków obiegu wody na cechy chemiczne wód powierzchniowych w delcie Wisły (dr Magdalena Borowiak, Uniwersytet Gdański); Aspekty hydrologiczne projektowania małych elektrowni wodnych (mgr inż. Katarzyna Pierzga, Politechnika Krakowska); Powódź w sierpniu 2005 roku w zlewni Wielkiej Puszczy (dr hab. inż. Benjamin Więzik, prof. ATH, Akademia Techniczno - Humanistyczna w Bielsku-Białej).

Podczas tegorocznej Szkoły doszło do powołania Komitetu Założycielskiego Stowarzyszenia Hydrologów Polskich

wyłonionego spośród osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do Stowarzyszenia. W skład Komitetu Założycielskiego weszli: mgr inż. Jerzy Niedbała (IMGW); dr Barbara Nowicka (Uniwersytet Warszawski); dr inż. Wojciech Rędownicz (Politechnika Wroclawska); dr inż. Tamara Tokarczyk (IMGW); dr hab. inż. Benjamin Więzik, prof. ATH (ATH). Osoby te przeprowadzą procedurę rejestracji Stowarzyszenia.

Tradycyjnie, w czwartkowy wieczór odbyło się spotkanie Uczestników Szkoły przy grillu, a później przy ognisku. Rozmowy trwały bardzo długo, ale zabrakło "ogniskowych" melodii; okazało się, że "hydrologiczna młodzież" wymaga korepetycji ze śpiewu - no cóż jak Szkoła to Szkoła....

Pani Profesor Maria Ozga Zielińska na ognisku

W piątkowe południe, 12 maja 2006 r. zakończyła się XXXIV Szkoła Hydrologii. Licznie zgromadzeni Uczestnicy skierowali podziękowania do kierującej Szkołą od początku jej istnienia Pani prof. dr hab. inż. Marii Ozga - Zielińskiej oraz troszczącej się o sprawy organizacyjne Pani mgr inż. Lidii Piestrzeniewicz; w dowód wdzięczności wręczając Im bukiet kwiatów.

Opuszczając ośrodek konferencyjny Uczestnicy rozstawali się z nadzieją, że znów spotkają się za rok, na kolejnej XXXV jubileuszowej Szkole Hydrologii. .

Uczestnicy XXXIV Szkoły Hydrologii na tarasie Budynku Głównego DPT PAN w Mądralinie

autorki relacji ze szkoły:

*Marta CEBULSKA,
Katarzyna PIERZGA
Politechnika Krakowska*